

JAAP
VAN
DEN
BORN

HET SATANSEVANGELIE

Het vrije vers | hetvrijevers.nl

Het satansevangelie

Ik ga u hier vertellen wie ik ben
De Eeuwige Getuige neemt het woord!
Te lang heb ik gezwegen en geleden

Demoniseren en karaktermoord:
Verguisd werd ik en huiverend gemeden
Men kent niet mij, maar een caricatuur

Oud, uitgeput en intens moegestreden
Nu Hij en ik vervagen met het uur
Hanteer ik voor het allereerst de pen

Lees hoe ik God en dus mijzelf beween
Ik ken Zijn pijn en ben als Hij, alleen

PROLOOG

Canto I

U kent mij door Zijn vuige lasterpraat
Als Asmodee, de Vijand, Bafometh
Beëlzebub, Mefistoles, de Brander

Als Modicack, de Lasteraar en Seth
Als Maatje Lief, Niek, Joost, de Tegenstander
Als Moenen, Masscheroen en Lucifer

Als Heyntje-Pek en Belfegor, de Ander
Als Tortelblisse, Duivel, Morgenster
De Zwarte en de Boze en het Kwaad

Geen wonder dat men ook zegt: 'Legioen'
En ik maar alles in mijn eentje doen!

—

U zou verbaasd zijn als u mij eens zag
U kent alleen een sterk vertekend beeld:
De Geest waait rond met louter kletsverhalen

Er wordt slechts op uw angsten ingespeeld
En zo sta ik vermeld in de annalen
Als een verslindend, briesend, brullend beest

Ik zou veel vrouwvolk hebben drooggemalen
Met mijn geslacht, gevorkt en goed beveleesd:
Dof brullend of juist met een holle lach

En was mijn aandacht daarna weer verflauwd
Dan bleek mijn sperma, zegt men, ijszig koud

Ook ga ik, hoor ik dikwijls, flink tekeer
Bij Zwarte Mis en bij Walpurgisnacht
Met bokkenrijders, heksen en bacchanten

Waarmee ik gok en zuigelingen slacht
Waarna ik fourniceer met mijn trawanten
Of kaartspeel of (kan het nog erger?) *dans*

Zo gaat dat rond: ik deug echt van geen kanten
Men zegt dat ik (want ik ben heel wat mans!)
Elk maagdenvlies verkreukel en oenteer

Of knapen sodomeer: kan het nog grover?
Ik laat dat liever aan Zijn priesters over!

-

Ook heb ik, zegt men, een gevorkte staart
Twee bokkepoten, een behaarde kont
Gekromde horens, gele geitenogen:

Zijn propaganda maakt het wel heel bont
Dit alles is van a tot z gelogen
Maar waarheid is een uiterst zwak verweer

De mensheid wordt nu eenmaal graag bedrogen
Dus gaat Hij als een razende tekeer
Want Hij wordt door gewetensnood bezwaard

Hij haat mij daar Hij mij niet kan vergeten:
Zijn spiegel en Zijn schaduw: Zijn geweten!

I DE SCHEPPING

Canto 2

In den beginne was geen duisternis
Want duister kan niet zonder licht bestaan
Zoiets kan ook het kleinste kind verzinnen

Aan het Begin is veel voorafgegaan
Ik zal daar mijn geschiedenis beginnen
Waarbij ik vreemde waarheden ontsluit:

*Het Buitenste ontvouwde Zich uit Binnen
Het in Zichzelf gekeerde keerde uit
De oerknal was hierbij maar wat gesis*

Ik hoor nu voetgeschuifel om mij heen
Maar echt, u moet er eventjes doorheen

-

*De Eerste Vader, Vader van het Al
Die in Zichzelf het Al was en zal zijn
Onkenbaar en ondenkbaar voor gedachten*

*Onpeilbaar groot en ook onpeilbaar klein
Verwekker van onmetelijke Krachten
Verheven stem, Woord zonder vergezicht*

*Bewoner van de Kennis en de Krachten
De mateloze Stilte in het Licht
De eerste Een, ontelbaar, zonder tal*

*Hij opende, werd niet door niets gestuit
En stromen Stromen stroomden uit Hem uit*

*De Stromen kolkten, Werveling kreeg vorm
Zo vloeiden emanaties uit Hem voort
Zelf óók vervuld van Macht en scheppingskrachten*

*En elk schiep ook weer Goden door het Woord
Die op hún beurt elk weer een Licht voortbrachten:
Oroiaël; Daveitha; Eleleth;*

*Eonen, Serafijnen, Krachten, Machten;
Sophia; Harmozel; Adamas; Seth:
Een goddelijkvolmaakte wervelstorm!*

*De Barbelo, ontwakend uit Zijn coma
Schiep zo Het Grote Licht of het Pleroma*

-

Maar Wijsheid bracht toen een Gedachte voort
Onvruchtbaar en vervormd en onvolmaakt
Zodat ze toen een miskraam heeft gekregen

Ze is toen hevig in paniek geraakt
Heeft dit voor alle Anderen verzwegen
En toen het levensvatbaar bleek, verstoep

Een stille uithoek, ver en afgelegen:
Daar heeft Ze Hem in Duisternis gepropt
En dat toen met een wolk van Licht gesmoord:

Een piepklein donker hoekje van het Al
Daar zat Hij toen voor eeuwig in de val

II DE OERKNAL

Canto 3

Zij had Hem met Haar duim goed aangedrukt
Zo plopte Hij voorgoed het Duister in
Zijn beetje Licht gaf daar een vonkenregen

Zo kwam er in dit Duister een Begin
Door Zijn beweging ging het toen bewegen
Er was wat werveling die werd verdicht

En wat Hij door geboorte had verkregen
Was scheppingsdrang, wat kennis, macht en licht
Al was dit allemaal maar half gelukt

Aeonen kolkten nevels, heerste rust
Maar langzaam werd Hij van Zichzelf bewust

-

Als emanatie kende Hij Zijn bron
Hij meende óók een grote God te zijn
Een Hoofdargont, gelijkend op de Groten

Och arme, Hij wist niet dat Zijn domein
Een korrel groot was, eeuwig afgesloten
Een lichtjaar breed van maar een paar miljard

Zo zette Hij Zijn schepping dan op poten
Het was dus een volledig valse start
En al gedoemd voordat het ooit begon

O stoffelijke mens, aanhoor uw lot:
Een Kaspar Hauser was uw scheppergod!

Als emanatie was Zijn ego groots
Vol scheppingsdrang toog Hij dus aan het werk
En was Zich niet bewust van Zijn gebreken

Het resultaat bleek dan ook niet zo sterk:
Een uitgestrekte sterrenlappendeken
Al sprak Hij nog zo vurig 'Er zij Licht!'

Het Duister was maar ietsjes teruggeweken
De sterren gaven amper tegenwicht
En waar geen licht was bleef het koud en doods

Het was half werk; al schoot Hij heen en weer:
De sterren gloeiden op en doofden weer

-

En drang om uit te vloeien had Hij wel
Maar ietwat sputterend en uiterst zwak
Dat bleek toen Hij het leven gaf aan Leven

Toen Hij op een planeet het Machtswoord sprak
Om daar het eerste leven vorm te geven
Bleef wat Hij schiep maar eventjes in stand

Het leefde wel maar deed dat maar heel even
En zakte dan weer stervend in het zand
Al wat Hij schiep verdween weer even snel

Hij zweefde somber broedend boven zee
En kreeg toen een afgrijselijk idee

Waanzinnig geniaal: het DNA.
Hij schiep nu vele levensvormen die
Doordat zij steeds elkander consumeerden

Veel langer leefden en die energie
Benutten om, voordat zij wreed crepeerden
Hun bouwplan mee te delen aan een maat

En zo zichzelf voortdurend kopieerden
Hij keek tevreden naar het resultaat:
De schepping van de eerste replica

Vol bloed en blikkering van klauw en tand
Kunstmatig bleef het leven zo in stand

-

Een koud heelal met hier en daar een ster
En een planeet vol wrede razernij:
Hij toonde trots Zijn schepping aan de Goden

Die zouden wel verrukt zijn, meende Hij
Nu zou hem dan de eer worden geboden
Voor al het knaps waar Hij aan had gewerkt!

Maar ach; het lijden, de miljarden doden
Dat alles bleef totaal onopgemerkt
Geen God wist van die vreemde solitair

Hij wist van Hen, al bleef Zijn cel potdicht
Maar Duister geeft geen schijnsel in het Licht

III MIJN GEBOORTE

Canto 4

Zo was het dat het langzaamaan begon:
De wraakzucht en het mokken, het gesim
Hij voelde Zich gekwetst en afgewezen

Toen noemde Hij Zichzélft de Elohim
Als *Hij* niet door de Goden werd geprezen
Wel, dan bestónden Ze niet meer voor Hem!

Men moest Hém eren, dienen, prijzen, vrezen
'Ik ben alleen!' zo donderde Zijn stem
Ik ben de Enige! De ware Bron!

En Zijn gedachten kregen toen ook vorm:
Een koor van engelen prees Hem enorm

-

Aeonenlang bleef Hij aldus bestaan
Steeds door een vage onrust diep gekweld
Ondanks het luid gezang van cherubijnen

Hij was de Grootste, werd Hem steeds verteld
Door Tronen, Krachten, Machten, serafijnen
Die zich massaal verdrongen rond Zijn troon

Toch wilde diep in Hem iets niet verdwijnen
Een deel van Hem herhaalde monotoon
'Jij God? De Keizer heeft geen kleren aan!'

En bracht Hij een bezoekje aan de aarde
Dan was er ook iets dat Hem onrust baarde

Daar draaiden al die schepsels rond een zon
In eeuwige verbeter felle strijd
En al dat leven ging steeds weer verloren

Verspilde brandstof en verspilde tijd!
Die onrust ging Hem steeds maar erger storen
En woedend stiet Hij die toen van Zich af

Zo was het dan dat ik toen werd geboren
Hij mij voorgoed bestaan en aanzijn gaf
En dat die hopeloze strijd begon

Wat ik ook zei, Hij werd alleen maar boos
Door *mijn* bestaan werd *Hij* toen redeloos

Canto 5

Hij was nu los van mij maar mij niet kwijt
Ik sprak Hem tegen en ik klaagde aan
Hij ergerde Zich groen aan dit misprijzen

Maar ook gaf het weer zin aan Zijn bestaan
Hij kon Zichzelf nu immers steeds bewijzen
Hij had een klankbord én Hij had gelijk!

Zijn groeiend Zelfvertrouwen deed mij ijzen
Hij gaf nu steeds meer van Zijn waanzin blijk
Hoe kwam een eind aan die dualiteit?

Hij kon alleen verzinnen en verzengen
Als rede moest *ik* Hem tot rede brengen

-

'U noemt Zich God en u wilt alle eer?'
Zo sprak ik vurig: 'Kijk eens om u heen!
Uzelf schiep al die jubelende knechten

Ze zijn dus puur plichtmatig op de been
Geen vrije wil, geen keus, geen eigen rechten:
Dat juichvertoon is zo toch een paskwil?

U kunt het pleit alleen hierdoor beslechten
Door iets te scheppen met een vrije wil
Dat u daarmee erkent als Opperheer!"

Hij keek me aan, stond op en Hij verdween
Wat ging er nu in Gods Naam door Hem heen?

Hij keerde weer terug en keek voldaan
'Je krijgt je zin' zo sprak Hij met een lach
'Kom mee, en zie wat Ik nu heb geschapen!'

Hij nam me mee - ik wist niet wat ik zag:
Een Goddelijke vonk, geplant in apen!
'Geschapen naar Mijn beeld, met vrije geest!'

Een vrije geest? Ze leken wel te slapen!
'Wat heeft u nú gedaan! Het arme beest!
Heeft dit een vrije wil? Zie hem toch staan!'

Hoe fraai en groen ook de omgeving was
Ik rook een adder onder al dat gras

-

'Dit schepsel heeft een echte vrije wil'
Zo grijnsde Hij, mij ietwat te besmuikt
'Hij zal Mij dus uit vrije wil vereren

Maar ter voorkoming dat hij dit misbruikt
En dat die wil zich tegen Mij zal keren
Heeft hij de kennis niet van goed en kwaad!'

'Echt naar uw evenbeeld!', moest ik wel sneren
'Dit klopt toch niet!' zo riep ik obstinaat
'Dit is niets dan een Goddelijke gril!'

Als hij geen toegang tot die kennis heeft
Dan wordt die wil toch niet bewust beleefd?'

'Maar dat is óók uit vrije wil!' sprak Hij
Daar hij die kennis als hij wíl verkrijgt
Door van die Boom der Kennis daar te eten

Ik heb hem enkel met de dood bedreigd
Wanneer hij daarvan eet: hij moet zélf weten
Of hij gestopt wordt door dit dreigement'

Ik veerde op als door een slang gebeten
'Denkt u nu echt dat u nu winnaar bent?
Dit is chantage en verlakkerij!'

Hij keek me koppig aan en riep toen schril
'Als hij mij eert is het uit vrije wil!'

-

Ik heb het schepsel stiekem opgezocht
En het de ware toedracht toen onthuld
En wist het zelfs tot eten te bewegen

Al bleef het wel van angst voor God vervuld
Hij heeft zijn zelfbewustzijn toen verkregen
En was daardoor totaal aan God gelijk

Het resultaat hiervan viel nogal tegen
Hij gaf opeens van zelfdestructie blijk
Zie wat zijn goddelijke vonk vermocht:

Hij heeft van toen af aan gemoord, gekeeld
Heel duidelijk geschapen naar Zijn beeld!

God heeft Zijn mens genadeloos gestraft
Al deed Hij het, zei Hij, met tegenzin
Omdat hij Zijn gebod had overtreden

'Hoezo?' bracht ik er fijntjes tegenin:
'Hoe wist hij dat het kwaad was wat zij deden
Als hij vóórdat hij van die boomvrucht at

Onschuldig was en in de hof van Eden
Die kennis helemaal nog niet bezat?'
Ik dacht: 'Nu word ik vast weer afgeblaft'

Maar nee; Hij keek me somber dreigend aan
En deed alsof Hij me niet had verstaan

Canto 6

Toch had de mens ook iets dat mij diep trof
Niet zijn totaal gebrek aan logica
-Ze voelden zich miskend en ontevreden

En joegen net als Hij erkenning na
Waarmee ze al hun korte tijd verdeden-
Of - net als God - zijn neiging tot het kwaad

Maar soms bleek hij opeens ook zonder reden
Tot echte onbaatzuchtigheid in staat
Dus God was wellicht geen totale sof

Die eigenschap, hoe weinig ook en klein
Moest, als de rest, van Hem afkomstig zijn

-

Dit gaf me ondanks alles weer wat moed
God Zelf ging als een razende tekeer
Zijn slimme plan viel dankzij mij in duigen

Nu kreeg hij van de Goden al geen eer
En ook de mens die wilde zich niet buigen
Ik had Hem, dacht ik, aardig in het nauw

Maar al heel snel bleek ik te vroeg te juichen
Mijn zelfvoldaanheid kreeg een flinke knauw:
Hij doodde heel Zijn schepping met een vloed!

Eén man die Hem dan wel aanbidden wou
Bleef over met wat dieren en zijn vrouw

Ik was verbijsterd door die gruweldaad
'Kunt u mij zeggen wat u nu bewijst?
U laat één generatie hier wreed sterven

Omdat die u niet in aanbidding prijst:
Aanbidding kun je écht niet overerven
Dus dat u Noachs kroost het leven schenkt

Daarmee zult u geen nieuwe soort verwerven
Die deze daad met dankbaarheid herdenkt
Ik snap niet waar dit allemaal op slaat:

Een vloed! U vindt Zich blijkbaar wel een kraan!
'Ik heb het in een opwelling gedaan'

-

Hij keek berouwvol naar de natte troep
Emoties kwelden Zijn verwrongen Geest
Ik sloeg hem peinzend uit mijn ooghoek gade

'Vooruit dan maar; het is genoeg geweest
Ik schenk ze dan voorlopig maar genade
Misschien was deze zondvloed toch een sof

Voorlopig houd ik dan maar geen tirade
Misschien schoot Ik te heftig uit Mijn slof
Wat moet ik ook met hun hoerageroep?

Ik trek Mijn handen van de mensen af
Hun eenzaamheid wordt dan hun grootste straf!

Toch lag Hij onverwacht op punten voor
De schrik zat er op aarde danig in
De mens ging af en toe een beest verbranden

En godsdienst kreeg een aarzelend begin
Ze noemden deze gaven 'offeranden'
Er was geen sprake van een haute cuisine

Het was geen maal om van te watertanden
Maar dat die God daarboven bloed wou zien
Dat hadden ze op aarde nu wel door

En net nu Hij Zich van hen af ging keren
Begon men Hem op aarde te vereren!

-

Er was nog wel geen sprake van een Kerk
Men deed maar wat, zeer ongestructureerd
Uit angst werd al wat vreemd was maar aanbeden

Zo werd bijvoorbeeld zelfs de maan vereerd
En diep ontzag voor onweer werd beleden
Wat onbekend was noemde men maar 'God'

Al snel ontstonden tempels, priesterkleden
Of vreemde rituelen in een grot
En togen er profeten aan het werk

God vond het best: werd er een beest gekeeld
Dan was Hij zeer vereerd en zeer gestreeld

IV GODS HEERSCHAPPIJ

Canto 7

De toestand ging er niet echt op vooruit
De mens leed aan verdrukking en de pest
Er heerste oorlog, honger en ellende

Maar God vond alles goed en alles best
Die hele door Hemzelf geschapen bende
Zolang een kleine groep Hem offers bracht

Als iemand zich vol vroomheid tot Hem wendde
Dan werd soms ook goedgunstigheid betracht
Maar al het mensenleed deed Hem geen fluit

Hij snoof de brandlucht op en was tevreden
En keek niet naar de stakkers daar beneden

-

Ik dwaalde rond, zag het immense leed
En keerde somber weer tot aan Zijn troon
Zelfvergenoegd zag hij me binnenkomen

'Daar ben je weer! Vertel Me nu, Mijn zoon
(Mijn zoon! Jawel! 'Mijn zoon': dat mocht Hij dromen!)
Dat je voorgoed je lesje hebt geleerd

Zag je ook Job, de vroomste van Mijn vromen
Die Mij *vrijwillig* als Zijn God vereert
En - God gelijk - Mij dus met eer bekleedt?

Dacht deze zieke en verwrongen fielt
Dat iemand écht vrijwillig van Hem hield?

'Vrijwillig?' hoonde ik, 'dat vroom gebed?
De mensheid dient alleen zijn eigen angst
Ze hopen u met offers af te kopen!

En deze Job die is het allerbangst!
Het is hem heel zijn leven meegelopen
Pak alles af en zie zijn grote dank!

Als hem niets rest dan vieze afvalhopen
En hij zich wentelt in zijn eigen stank
Dan zal hij u vervloeken naar ik wed!"

Hij keek me fier en zelfverzekerd aan
'Die weddenschap durf ik wel aan te gaan!'

-

God trok daarop Zijn handen van Job af
En de natuur - Gods schepping - deed de rest
Ik zou hem met de pest hebben geslagen?

Wie schiep er als ik vragen mag die pest?
Wie zendt Zijn onweersbui naar welbehagen?
Al wat Job trof was deel van het bestaan

De hele mensheid leed toch aan die plagen?
Het was normaal wat hij moest ondergaan
De mensen zagen dat toen als een straf

Dat Job toen riep dat hij onschuldig was
Was ongehoord! Zoiets kwam niet van pas

Hij wás onschuldig, wist God donders goed
Maar ja, dat was in feite iedereen
Maar dat juist Jób zijn onschuld ging belijden

Temidden van gejammer en geweën
Hem met Zijn eigen wapens ging bestrijden
(Hij vond óók bij de Goden geen gehoor)

Bleek Hem zo pijnlijk door de ziel te snijden
Dat Hij zijn zelfbeheersing weer verloor
En razend werd door deze overmoed

Hij daalde neer in bliksem en in storm
En tierde tot de arme Job 'Jij worm!'

-

Wie denk jij wel verdomme wie je bent!?
Ik ben de Allergrootste die er is!
Ik schiep de sneeuwbus en de regenvlagen!

Ik schiep de druiper en de syfilis!
De harde sjanker en de spaanse kragen!
Waar was jij toen dat allemaal begon?

Ja, Ik schiep alles wat jij moet verdragen
En als je dacht dat het niet erger kon
Dan heb Ik nog een spoelwormlavement!'

Job krabde zich eens peinzend op het hoofd
En sprak 'Ik heb altijd in U geloofd!'

Canto 8

God dacht eens na na deze nederlaag
En dat was al een hele stap vooruit:
Hij ging Zich voor het allereerst bezinnen

Hij *moest* geëerd: Hij bleef bij dat besluit
Hoe kon Hij toch de mensheid voor Zich winnen?
Die waren zelf óók hopeloos verdeeld

Hij zou maar eens *bescheiden* gaan beginnen
Hoe moeilijk ook; het moest heel kalm gespeeld
Of Hij dat volhield was de grote vraag

Hij koos Zich toen een Uitverkoren Volk
En daalde af, verborgen in een wolk

-

Ik sloeg het gade, zwak geamuseerd
Zijn zwoegen, Zijn gevloek en zijn getob:
Ze wilden niet en stribbelden steeds tegen

Al gaf Hij ze voortdurend op hun kop
Al vleide Hij, beloofde, gaf Zijn zegen
Het was vergeefs en zonde van Zijn tijd

Dan gaf Hij overvloed, dan juist geen regen
Zij zagen slechts Zijn wispelturigheid:
Hij raakte steeds te snel geagiteerd

En papte met de foutste typen aan
Hij zag dat niet dankzij Zijn grootheidswaan

Canto 9

Ik zwierf intussen op de aarde rond
Daar bloeiden prachtige culturen op
Waar mensen zélf begonnen na te denken

En zónder godsdienstkolder in de kop
Men ging de échte wereld aandacht schenken
En af en toe werd men zowaar beschaafd

Utopia leek hier en daar te wenken
Maar daarvoor was de mens te zwakbegaafd:
Beschaving bleek iets wat nooit lang bestond

Ze bleven tóch geschapen naar Zijn beeld:
Narcistisch, blind en in zichzelf verdeeld

-

Heel af en toe trof ik een eenling aan
Met vonken van het Goddelijk Genie
Het deed me goed om die te stimuleren

Die zette ik dan op het spoor van pi
Of leerde hun een cirkel quadrateren
Pythagoras - een geniale man -

Die kon ik op een stelling attenderen
(Hij maakte er toch weer een godsdienst van)
Die ik in India had opgedaan

Zo heb ik aan de mens heel wat geleerd:
God werd slechts door Zijn Volk geobsedeerd

Ik debatteerde druk met Pericles
Heraclitus en met Parmenides
En daarvoor veel met Thales van Milete

Met Plato minder en met Socrates
Die wilden altijd alles beter weten
Sextus Empiricus: dat was een maat!

En laat ik ook Chārvāka niet vergeten!
Ook Vardhamāna heb ik bijgepraat
Confucius gaf ik tien jaren les

Terwijl Hij slechts op weerstand was gestuit
Hielp ik de mensheid langzaamaan vooruit

V GOD TREKT ZICH TERUG

Canto 10

Ik trok met Alexanders legers mee
Toen ik bericht kreeg: God was ingestort
En had Zich in Zijn troonzaal opgesloten!

De veldtocht heb ik toen wat ingekort
En razendsnel ben ik omhooggeschoten
Ik trof Hem in erbarmelijke staat

Hij zat verschrikkelijk te zielepoten
Zijn ogen waren rood, Zijn blik vol haat
Het was weer eens geen huisje-weltevree

Het schuim stond op Zijn mond: toen Hij mij zag
Kwam er een brede stroom van Zelfbeklag:

-

Zijn Volk was slecht en door en door verrot!
Hoe onbaatzuchtig ook Zijn Liefde was
Ze wilden absoluut niets van Hem weten

Hij haatte hen en heel het mensenras
Ze konden het van nu aan wel vergeten!
Hij ging als een waanzinnige tekeer

De deur werd woedend door Hem dichtgesmeten
En hoe ik riep, er kwam geen antwoord meer
Een doodse stilte was wat bleef van God

Zijn energie was weg en al Zijn fut
God had Zichzelf volledig uitgeput

Canto II

Ik liet Hem toen voorlopig maar met rust
En wijdde al mijn aandacht aan de mens
Om iets te doen aan het onnodig lijden

Hun kort bestaan verlichten was mijn wens
Door aangeboren domheid te bestrijden
Met ritens, wetten, kennis en cultuur

Het viel niet mee de massa's te bevrijden
Het bleek een zaak van hele lange duur
Ik zette door, met tact maar doelbewust

In tempel en paleis en krottenwijk
En zo ontstond dan het Romeinse Rijk

-

Ondanks veel tegenstand en burgerkrijg
Werd dit een rijk van welvaart en van rust
Dat uitging van de menselijke rede

Er heerste nu één wet van kust tot kust
Dat was al op zichzelf een reuzeschrede
En godsdienst, die maatschappelijke bom

Was nu een bron van vreugde en van vrede
Ik zorgde voor een kleurrijk heidendom
Met veel verdraagzaamheid en geen gedreig

Ik voegde landen toe aan dit bestel
En zo kwam ik dan ook in Israël

Ik zag Jeruzalem en was verrast:
Sinds God Zich van Zijn Volk had afgekeerd
Was men Hem juist uitbundig gaan vereren!

Er stond een tempel waar Hij werd geëerd
Als Enig Ware God, als Heer der Heren!
Ze voelden zich ook echt het Herenvolk

Ze waren wel érg dol op molesteren
En velen liepen met een kromme dolk
Die griezels waren zeer beginselvast

Ze waren vroom en overtuigd en dus ín-slecht
Gods Geest had Zich dus tóch aan hen gehecht!

-

Ik hoorde nu pas wat Hij had geëist
Aan mensenoffers en aan vreemdenhaat
En genocide noemde Hij 'bevrijden'

En mannen moesten (gekte in 't kwadraat!)
Het voorste stukje van hun lul afsnijden!
Maar ik geef toe dat Hij ook wel iets gáf:

De pest, de pokken, lepra, leverlijden
Dat noemde Hij dan 'liefdevolle straf'
Wat zijn krankzinnigheid toch wel bewijst

Die godsdienst zat dit volk nu in het bloed:
De gekte straalde je hier tegemoet!

En dít had ik totaal niet opgemerkt:
Ze waren zeer aanzienlijk in getal
Het hele Rijk zat vol gelijkgezinden

Ja, die infectie dreigde overal
En kon zo heel mijn Vrederijk verslinden
Met hun bekrompen Absoluut Gelijk

U zult me wel paranoïde vinden
Ze gaven toch niet van expansie blijk?
Maar ik was bang: had ik voor niets gewerkt?

Ik vreesde niet de Joden, maar Zeloten
Die zijn Hem meest gelijk - dus idioten

-

Al spoedig bleek mijn angst helaas terecht
De hel brak los; het land verging in vuur:
Ik was genoodzaakt hard te onderdrukken

De opstand zelf was maar van korte duur
(Ze sloegen ook elkaar vol haat aan stukken)
Ik sneed de ziekte uit met harde hand

Zodat het ze niet nog een keer zou lukken
Hun tempel werd volledig afgebrand
Elk dorp en elke stad werd platgelegd

Ik had, dacht ik tevreden maar vermoeid
Het Kwaad dat ons bedreigde uitgeroeid

VI GOD HERRIJST

Canto 12

Van God ontving ik steeds maar geen bericht
Ik zocht Hem uit nieuwsgierigheid eens op
Hij staarde voor Zich uit met doffe ogen

Ik voelde me juist prima en tip top
En poogde Hem te troosten naar vermogen
Vertelde wat ik zoal had gedaan

Was Hij, begon ik rustig te betogen
Wat minder met Zijn Eigen Lot begaan
En had Hij Zich meer op de mens gericht

Als stichter van een Eeuwig Rijk Van Vrede -
Abrupt viel Hij mij mokkend in de rede:

-

'Mijn Volk liet Mij volkomen in de steek!
Als die nou maar, als voorbeeld voor de rest...'
Hij zweeg en ik besloot Hem in te lichten

Daarmee heb ik mijn laatste kans verpest!
'U moest eens weten wat ik aan moest richten
Omdat Uw Volk wel degelijk verkoos

Te leven naar Uw voorschriften en plichten:
Uw Volk was stapelgek!' zo riep ik boos
Zijn mond viel open en Hij werd lijkbleek

En toen besefte ik mijn miskleun pas
'Uw Volk was stapelgek': het woordje 'was'...

Toen Hij begrepen had dat Israël
Hem eeuwenlang onkundig had gediend
En ik Zijn Volk volledig had bedwongen

Heeft Hij geweend, gehuild, gejankt, gegriend
Toen werd Hij als vanouds door nijd besprongen
En in Zijn ogen blikkerde de haat

Hij brulde woest Zijn Woede uit Zijn longen:
'Weet dat wat nu komt nooit meer overgaat!!
Al wat geweest is was maar kinderspel!!

Mijn haat wordt nu het doel van Mijn bestaan
Tot jij en heel Mijn schepping zijn vergaan!!

-

Hij beende weg en liet mij daar alleen
Ik zette mij nadenkend op Zijn troon
Had ik me meer met Hem moeten bemoeien?

Ach nee, ik trof tóch nooit de juiste toon
En was door Zijn afwezigheid gaan groeien:
Wat had ik zonder Hem tot stand gebracht!

En Hij kon dat onmogelijk verknoeien
Hij werkte amper maar op halve kracht
Al was Hij nog zo door het dolle heen

Waarom heb ik dít toen niet doorgehad:
Ik was als Hem en heb mij overschat

Canto 13

Hij had van mijn geschiedenis geleerd
En werkte net als ik in het geniep
Ik had, dacht ik, de troeven vast in handen

Maar merkte al heel snel dat Hij niet sliep:
Het werd opeens onrustig in veel landen
Eén groep viel op: heel duidelijk Zijn werk

Op deze groep zou al mijn werk gaan stranden
Mijn grootste vijand vormde zich: de Kerk
Hun brandende geloof heeft veel verteerd

Ze predikten de Liefde van het Woord
Wie anders dacht werd gruwelijk vermoord

-

Dat christendom dat Hij de mensen bracht
Beloofde én een Hemels Paradijs
Én opstaan uit het Dodenrijk: een Wonder!

En als betaling voor een plaatsbewijs
Vroeg Hij één offer: was dat niet bijzonder?
En daarvoor slachtte Hij Zijn Eigen Zoon!

Wie dit niet aannam, tja; die ging ten onder
-En hier veranderde de lieve toon-
Dan werd je in het hellevuur verwacht!

Zo'n mythe-mix op zich was toen gewoon
Alleen ik wist: Hij noemde *mij* ooit 'Zoon'!

VII GODS WRAAK

Canto I4

Het was een godsdienst met van alles wat:
Een godenzoon geboren uit een maagd?
Dat klonk vertrouwd in vele heidenoren!

Zijn hondsbrutaliteit was godgeklaagd:
De wijze waarop Jezus was geboren
Zijn daden, dood en zijn verrijzenis

Dat was in oude mythen al te horen:
Dat hele 'god-die-mens-geworden-is'
Heeft hij met wreed cynisme grof gejat!

Ik had de mens die mythen juist gegeven
Als troost voor hun barbaars en moeizaam leven

-

En maakte godsdienst reden voor een feest
Zo'n muzikaal en kleurrijk festival
Deed even hun bekommernis vergeten

Met tamboerijn en luit en hoornschal
Werd blij gedanst en klonken jubelkreten
Ter ere van een plaatselijke god

De mensen waren meest analfabeten
Maar heel erg op een eng verhaal verzot
Omdat hun angst voor donker nooit geneest

Dus gaf ik hun een feestelijke rite
En die baseerde ik dan op een mythe

Ik ben niet echt een creatieve geest
Dus leken die verhalen op elkaar
Maar ach, culturen leefden eerst gescheiden

Zo was dat in beginsel geen bezwaar
Veel godenzonen liet ik bitter lijden
(Heel freudiaans!) en sterven aan het hout

En met discipels het gezag bestrijden
Daarna liep heel de zaak behoorlijk fout
Maar bleek het dan toch niet voor niets geweest

Ze stegen na hun dood ten hemel op
Gewoonlijk van een hoge heuveltop

-

Neem Horus nou, Osiris' Eigen Zoon:
Zijn moeder (Meri) was een echte maagd
Zijn vader (Jo-Seph) niet zijn echte vader

Door Herut werd het kleine kind belaagd
En dit was ook een vast geboortekader:
Een ster en herders; een geboortegrot

Een in de streek woonachtig pootjebader
Die doopte hem als zijnde Ware God
En werd onthoofd (u ziet al een patroon?)

Met twaalf discipels trok hij prekend rond
Wierp duivels uit en maakte weer gezond

Hij liep op water, wekte doden op
Werd - met twee dieven - aan een kruis vermoord
En is toen na drie dagen weer verrezen

Men noemde hem 'Gezalfde' en 'Het Woord'
Of 'Mensenzoon' en 'Visser' (na te lezen!)
En 'Goede Herder' en 'Het Lam van God'

Maar u gelooft mij niet zo moet ik vrezen
Gehersenspoeld denkt u dat ik hier spot
En mij nu echt als Leugenaar ontpop

Ik zeg u: dit was één van *mijn* verhalen
En ik herhaalde dit nog vele malen:

-

Osiris, Dionysus: kent u die?
Geboren uit een maagd als Zoon van God
Geboren in een stal en kijk eens even:

Als teken komt alweer die ster aan bod!
Weer komen er gestorvenen tot leven
En water wordt weer op een bruiloft wijn!

En wéér aan twaalf discipels bijles geven
Wéér aan het kruis en wéér opstandig zijn
En raadt u eens na hoeveel dagen? Drie!

Hun dood was óók een offer voor de Heer
En beiden keren in de Eindtijd weer!

En u kent hoogstwaarschijnlijk Krishna niet
De Tweede van de Een, maar samen Drie:
Er scheen een ster toen Krishna werd geboren!

Ook verder was hij Jezus' evenknie;
De herders die Zijn slaapje kwamen storen;
Zijn vader was ook al een timmerman;

De Slechterik die Hem als kind wou smoren;
De engelen; de hele rataplan;
De opstanding; alweer hetzelfde lied

O ja; Hij en de rest waarvan ik sprak
Bezaten één soort wieg: een voederbak!

-

U ziet, ik was niet bijster origineel
Het was ook maar pretentieloos vermaak
Bedoeld voor slaven, simpelen en boeren

Maar diende wel een hoogverheven zaak:
Je moet de mensen eerst met godsdienst voeren
Want daarop bloeien kunsten en cultuur

En draait zo'n maatschappij op volle toeren
Dán komt het wetenschappelijke vuur!
U merkt: mijn doel was zuiver ideëel

Want zo kon ik mijn échte boodschap kwijt
Die luidde in één woord: Verdraagzaamheid

Religies leefden naast en door elkaar
Men toonde voor elkanders god respect:
Tot God Zijn sekte sluw liet infiltreren!

Die leken eerst (heel politiek correct)
De Liefde voor Elkaar te propageren
Maar Hij had er een tijdbom in geplant

Ze hadden opdracht *ieder* te bekeren
Dat was een vondst! Infaam, maar ook briljant!
God was een ware duivelskunstenaar!

Ze grepen onder Constantijn de macht
En daarna heerste eeuwenlang de Nacht

-

Ik gaf me niet gewonnen zonder strijd
Maar elke zet van mij werd gepareerd
God bleek mij steeds de baas als Imitator

Ach; Julianus heeft het geprobeerd!
Dat was mijn laatste grote gladiator
Toen deed Hij weer een hele sluwe zet

Ook in het Oosten werd Hij triomfator
Daar kwam Hij plotseling met Mohammed
Zo raakte ik ook daar mijn steunpunt kwijt

Zijn bloedeloze aanhang leek te winnen
Ik kon weer helemaal opnieuw beginnen

VIII DE EINDSTRIJD

Canto 15

Er volgde nu een eeuwenlange strijd
Een dodelijke worsteling vol haat
Ik leurde met het oude Griekse denken

Hij kwam met een dogmatische prelaat
Zodra daar iemand aandacht aan wou schenken
We waren constant op het oorlogspad

Nooit was er tijd om even bij te tanken
Zo raakten we volledig afgemat
In radeloze lotsverbondenheid

We naderden nu een fatale grens
Het ging ons ook niet langer om de mens

-

Ik wist: Hij wilde mij kapot
Maar waarom ik *Hém* toch zo fel bestreed?
Ineens begreep ik waarom ik dat wilde

Altijd had ik gedacht: om al dat leed
Nu drong het tot me door - en ik verkilde
Ik wist nu wat er aan ten grondslag lag

En dat ik niet zo veel van Hem verschilde:
Ik wilde dat Hij mij voor *vól* aanzag
Was ik geen deel van Hem, dus ook een God?

De eenzaamheid waaraan ik had geleden
Kon enkel maar door Tweezaamheid bestreden!

Ik had geen rust, had ik altijd gemeend
Tot ik Hem weer tot rede had gebracht
Maar had daarvoor totaal geen argumenten

Hoevelen hebben niet vergeefs getracht
- Ik denk hier nu aan Dichters en docenten -
Een vacuüm te vullen met hun niets?

Ik had dan weliswaar wel meer talenten
Maar wie wás ik? Ja, wát was ik voor iets?
Al wat ik was had ik aan Hem ontleend

En wat was Hij? Een halfmislukte kweek:
Zijn Eigen Moeder liet Hem in de steek!

-

Ik was een deel van een mislukte God
En als Hij half gelukt was, had het zin
Hem weer tot deze halve staat te helen?

Ik zag de waanzin van de tweestrijd in:
Zolang wij onze Kennis bleven delen
Kon er geen sprake van een Eenheid zijn

En nog iets anders ging mij parten spelen:
Ik naderde het eind van mijn latijn
Mijn wil verzwakte en ik was kapot

Ik voelde me steeds suffiger en koud
En met een schok bedacht ik: ik word oud!

Canto I6

Hoe kon zoiets in hemelsnaam bestaan?
Onsterfelijk was ik, als deel van Hem!
Toch werd ik ook in mijn gedachten trager

En Hij had óók niet meer zo'n bulderstem
Eens zag ik Hem van verre: krom en mager
Hij strompelde vermoeid en stijf en stram

En Zijn verschijning werd ook langzaam vager
Wat was het dat ons beiden overkwam?
Een emanatie kon toch niet vergaan?

Wij waren Goden! Eeuwig! Zonder Grens!
En toch niet sterfelijk zoals de mens?

-

Heel langzaam drong de waarheid tot me door:
De mensen waren immers net als Hij?
Hij had aan hen Zijn evenbeeld gegeven

Dus was Hij even sterfelijk als zij!
Hij was maar half gelukt: Zijn Eeuwig Leven
Besloeg alleen een halve eeuwigheid

Ook Hij was ooit ten dode opgeschreven
'Een tijd en tijden en een halve tijd'
Dat was dus helemaal geen metafoor!

En als hij stierf dan stierf ook ik mét Hem
Mijn peinzen werd doorbroken door een stem:

'Daar ben je dan!' Ik draaide langzaam om
Hij was nog enkel maar een vage schim
Ik staarde in twee doffe, holle ogen

Hij had nu niets meer van een iezegrim
Hij rimpelde wat met Zijn wenkbrauwbogen
Er was iets, zei Hij, wat Hij zeggen wou

Het schortte Hem blijkbaar aan denkvermogen
'Het was belangrijk: God, wat was het nou?'
Er klonk nog wat onduidelijk gebrom

Hij zweefde weg met een seniele lach
Dat was het laatste wat ik van Hem zag

Canto 17

Ik was alleen en dodelijk vermoeid
En schikte mij berustend in mijn lot
De kans op Eenheid was voorgoed bekeken

Het Duister moest nu verder zonder God
Al wat hier was aan Licht zou weer verbleken
De sterren raakten langzaam uitgedoofd

Nog ééns ben ik op aarde neergestreken
Daar werd nog steeds oprecht en vroom geleefd
Gedoopt, getuigd, bekeerd en uitgeroeid

Een steeds maar doorgaand godsdienstwaanidee
Als goddelijk perpetuum mobile

-

Het draaide al maar door, ook zonder ons
Een woest gevecht, uitsluitend om een woord
Ik had geen fut meer om nog in te grijpen

Al was ik medeplichtig aan die moord
De mensheid danste tóch niet naar mijn pijpen
Ze waren zélf op moord en brand belust

Ze zouden altijd door hun messen slijpen
Al zochten ze ook rusteloos naar rust
En zongen ze van liefde in chansons

Dat hadden zij dan níet met ons gemeen:
God en de duivel waren bij hen één

Epiloog

Ik trek mij nu terug en voel geen schuld
Sophia of De Wijsheid treft slechts blaam
Maar Zij is een onkenbaar Opperwezen

Ik zuiver met dit boekwerk niet mijn naam
U kunt dit als een schuld bekennen lezen:
Ik gaf u hoop waar niets te hopen valt

Maar God joeg vrees aan waar niets valt te vrezen
Dus maak dat u uw leven niet vergalt
De aarde is de Hel, van haat vervuld

Beschouwt u dit maar als mijn testament:
Zorg dat u nu ook in de Hémel bent

Deze bundel werd gezet in 12 punts Centaur
Copyright 2009 Jaap van den Born, Nijmegen
Uitgave van Het vrije vers | www.hetvrijevers.nl
Vormgeving Jeffrey van den Hoff
Omslagafbeelding: Gustave Doré

Deze bundel is als kerstgeschenk te downloaden als gratis e-book van Het vrije vers in een beperkte oplage van 666 stuks.